

TIROID KANSERİ

written by Dr. Aydođan Lermi

Tiroid kanseri tiroid dokusundan kaynaklanan kanserdir. Tiroid bezi tiroid hormonunu üretir. Tiroid hormonu vücudumuzun normal çalışması için gereklidir (bkz:Hipotiroidi, Hipertiroidi). Tiroid bezi boyun ön kısmında bulunur ve kelebek şeklindedir. Tiroid tümörleri bazen nodül şeklinde ortaya çıkabilir, bunlara tiroid nodülleri denir. Tiroid nodüllerinin büyük kısmı kanser değildir. Tüm diğer kanserler gibi tiroid kanserleride vücuda yayılma ve diğer organlara atlama özelliği gösterirler. Tiroid kanserleri giderek artmaktadır. Tiroid kanserleri göğüs kanserinden 7 kat, Prostat kanserlerinden 6 kat daha hızlı artmaktadır.

Kaç çeşit tiroid kanseri vardır?

Tiroid kanserleri birkaç çeşittir.

- Papillar karsinom:tiroid papillar karsinomu en sık görülen tiroid kanseridir. Yavaş büyür, boyundaki lenf bezlerine yayılır. Erken yakalanır ise tedavi şansı çok yüksektir.
- Folliküler karsinom:en sık rastlanan ikinci tiroid kanseridir. Genellikle tiroid bezinin içinde saklanır, nadiren akciğer, kemik gibi organlara sıçrar. Lenf bezlerine pek gitmez. Erken yakalanır ise tedavi edilebilir.
- Anaplastik karsinom:Tiroid anaplastik karsinomu nadirdir fakat hızla tiroid ve diğer dokulara yayılır, hızlı ilerler.
- Medullar tiroid kanseri:Tiroid içinde bir tümör tespit edilmeden akciğer, karaciğer ve lenf bezlerine yayılır. İki tip medüller kanser vardır:
 - Sporadik Medüller Tiroid Kanseri,
 - Familyal Medüller Tiroid Kanseri.
- Tiroid Lenfoması:çok nadir görülür. Genellikle Hasimoto tiroiditi hastalarında ortaya çıkar.

Tiroid kanseri neden olur?

Tiroid kanserine neden olan sebepler bilinmemektedir, ancak bazı tiroid kanserleri genetik özellik göstermektedir. Ailede tiroid kaseri olması risk sebebidir. Radyasyon ve nükleer ışımaların tiroid kanserine yol açtığını gösteren bulgular vardır.

Tiroid kanseri riskini arttıran faktörler nelerdir?

Aşağıdaki faktörler tiroid kanseri gelişmesi riskini arttıran sebeplerdir.

- Düşük iyot ile beslenme,
- Boyun, göğüs bölgesine radyasyon (özellikle çocuk çağda radyasyona maruz kalmak riski daha çok arttırmaktadır),
- Ailede tiroid kanseri olması,
- Tiroid kanserleri kadınlarda erkeklerden daha sık görülür,
- 30 yaş üstü,
- Radyoaktif ışım, nükleer atıklara maruz kalmak (özellikle çocuk çağda radyasyon ve nükleer atıklara maruz kalmak tiroid kanser riskini çok arttırır).

Tiroid kanseri ne şikayete neden olur?

Aşağıda yer alan şikayetler genellikle tiroid kanseri dışındaki sebeplere bağlıdır. Ancak varlığında inceleme gerekir:

- Boyunda kitle,
- Kulaklara vuran boyun, ense ağrısı,
- Boğukluk, seste kabalaşma,
- Yutma güçlüğü,
- Nefes almakta zorluk,
- İnatçı öksürük,
- Boyunda büyümüş lenf bezleri.

Tiroid kanseri nasıl teşhis edilir?

Hastanın şikayetleri ve muayene bulguları genellikle ileri dönemde teşhis koydurur. Erken dönemde tiroid kanseri teşhisi laboratuvar ve radyolojik incelemelerle konur.

- Eğer bir kitle var ise ince iğne aspirasyonu yapılabilir,
- Kan testleri,
- Tiroid sintigrafisi; radyoaktif ilaç verilerek tiroid bezinin çalışması görüntülenir,
- Tiroid Ultrasonu: tiroid nodüllerini kanserlerden ayırmaya yardımcı olur,
- Cerrahi biyopsi: kesin teşhis koydurur.

Tiroid kanserlerinin tedavisi:

Tiroid kanserleri tespit edildikten sonra kanserin durumu tespit edilmeye çalışılır (staging). Kanserın nereye kadar yayıldığı tespit edilmeye çalışılır. Tedavi şekli kanserin yaygınlığına göre planlanır.

- Cerrahi Tedavi: kanserli tiroid dokusu çıkarılabilir.
- Radyoaktif İyot Tedavisi:tiroid dokusu ve kanserli dokuyu ortadan kaldırmak ve etraf dokulara zarar vermemek için radyoaktif iyot tedavisi yapılabilir. Bu yöntem tiroid dokusu cerrahi olarak alınamayan, kanseri lenf bezleri ve etraf dokulara yayılmış hastalara uygulanabilir.
- Radyoterapi:Dışarıdan radyasyon ışını vererek yapılan tedavidir. Kanserli hücrelerin ölmesi ve tümör kitlesinin küçülmesi amacıyla kullanılır.
- Kemoterapi: kanser hücrelerini öldürmek amacıyla yapılan ilaç tedavisidir. İlaçlar hap, iğne yada kateterle verilebilir. Kanser hücreleri ile beraber normal hücrelerde zarar verebilir.

Tiroid kanserleri yukarıdaki tedavi yöntemlerinin bir yada birkaçı ile tedavi edilebilmektedir. Tiroid kanserinde tedavi başarısı erken teşhise bağlıdır. Erken teşhis tedavi başarısını çok artırır.

Tiroid kanserinden korunma:

Tiroid kanserinin gerçek sebebi tam olarak bilinmemektedir. Düzenli Check Up tiroid kanserlerinden korunmanın en iyi yoludur.

- 20-39 yaş arası her 3 yılda bir tiroid muayenesi ve testleri ,
- 40 yaş üstü her yıl tiroid muayenesi ve testleri yapılması korunmanın en güvenli yoldur.
- Radyasyona maruz kalmak tiroid kanseri riskini arttırmaktadır, bu nedenle:
 - Gereksiz radyasyon almamak, gereksiz röntgen filmi çektirmememk,
 - Eğer göğüs, boyun bölgesine radyasyon almışsanız tiroid testleri ve muayenenizi sık sık yaptırmanız önerilir.

Referanslar:

1. American Cancer Society

<http://www.cancer.org/>

2. Thyroid Cancer Survivors Association, Inc.

<http://www.thyca.org/>

3. *Canadian Cancer Society*

<http://www.cancer.ca/>

4. *Thyroid Foundation of Canada*

<http://www.thyroid.ca/>

5. Beers MH, Fletcher AJ. *The Merck Manual of Medical Information—Home Edition* . New York, NY: Simon and Schuster, Inc.; 2000.

6. Bonn D. New hope for thyroid cancer. *Lancet* . 2000 Aug 26;356(9231):742.

7. General information about thyroid cancer. National Cancer Institute, National Institutes of Health (NIH) website. Available at: <http://www.cancer.gov/cancertopics/pdq/treatment/thyroid/patient> .

8. What are the risk factors for thyroid cancer? American Cancer Society website. Available at: http://www.cancer.org/docroot/CRI/content/CRI_2_4_2X_What_are_the_risk_factors_for_thyroid_cancer_43.asp?sitearea= . Updated October 3, 2007.

9. Ziegler J. What causes thyroid cancer? *J Natl Cancer Inst* 1997 Dec; 89:1754